

Handläggare, titel, telefon

Johanna Moberg, miljöcontroller

011-15 19 85

Chatarina Holmström, miljö- och hälsoskyddsinspektör

011-15 14 72

Anders Karlsson, affärsområdeschef

011-15 36 89

Miljödepartementet

Norrköpings kommuns yttrande över promemoria Ordning och reda på avfallet dnr M2021/00207

Norrköpings kommun lämnar nedanstående synpunkter på rubricerad ansökan.

Beskrivning av ärendet

Norrköpings kommun har från Miljödepartementet fått promemorian Ordning och reda på avfallet på remiss. I promemorian lämnas förslag som syftar till att förbättra avfallshanteringen och öka tillsynsmyndigheternas möjligheter att säkerställa syftet med miljöbalken.

Övergripande synpunkter på förslaget

Norrköpings kommun ser positivt på de föreslagna förändringarna i Miljöbalken och underliggande förordningar. Att dessa förändringar kommer till stånd är viktigt ur ett samhällsekonomiskt perspektiv och ligger i linje med Sveriges åtagande vad gäller avfallsdirektivet.

Norrköpings kommuns renhållningsbolag, Nodra AB, har mycket höga ambitioner i sitt arbete att hjälpa Norrköpings invånare att minska miljöpåverkan från sin konsumtion. I kommunens hushåll läggs både tid och pengar på att källsortera och att transportera sitt avfall och kunderna räknar med att deras ansträngningar ska göra en positiv skillnad för miljön. Varje fall av missbruk av kundernas förtroende innebär ett bakslag för miljöarbetet i stort och för kundernas vilja att bidra till detta. Oseriösa aktörer inom avfallsområdet orsakar därför långt större skada än den som kan uppstå lokalt i form av sanerings- eller efterbehandlingsbehov när ett företag går i konkurs eller inte följer lagstiftningen eller regleringar i tillståndsbeslut och förelägganden. Förtroendeskador är dessutom både mer kostsamma och tar längre tid att reparera. Ambitionen måste därför vara att så långt som möjligt förhindra att de uppstår. Att försvåra för oseriösa aktörer genom att ställa krav på ekonomisk säkerhet samt att kräva att den som lämnar avfall för behandling säkerställer att nödvändiga tillstånd finns är viktiga steg för att minska förekomsten av lycksökare inom avfallsbranschen.

Många av de problem som tillsynsmyndigheter i landet stöter på har belysts i promemorian och det råder ingen tvekan om att förändringar i miljöbalken och förordningar behövs för att komma till rätta med dessa. De föreslagna skärpningarna i lagstiftningen kan även medföra positiva förändringar för bolag som ansvarar för det kommunala renhållningsansvaret eftersom kontrollen som beställare blir svårare att upprätthålla när uppdragen utförs av underentreprenörer i flera led. Ett stöd i lagen om att kraven måste ställas av varje aktör som anlitar någon i en sådan kedja kan stödja beställare av behandlingstjänster.

Synpunkter på tidplan och behov av stödinsatser

De föreslagna ändringarna i miljöbalken föreslås börja gälla 1 januari 2022 och ändringar i förordningar planeras träda i kraft den 1 juni 2021. Detta är en ambitiös tidplan som understryker vikten av att en förändring inom avfallsbranschen snarast behöver bli av. Norrköpings kommun vill dock påpeka att denna tidplan kan vara en utmaning för kommunerna i att hinna förbereda sig för implementering av nya arbetsätt.

En förutsättning för att de föreslagna förändringarna ska få avsedd effekt är att landets tillsynsmyndigheter ges det stöd, ekonomiskt och kunskapsmässigt, som krävs för att de ska kunna säkerställa att lagstiftningen efterlevs. Redan idag finns ett tillsynsbehov inom avfallsområdet som överstiger resurserna och med de förslag om frival som nu diskuteras riskerar tillsynsbehovet att öka ytterligare.

Norrköpings kommun vill tydligt understryka att det är mycket viktigt att tillsynsvägledning finns tillgänglig för kommunerna så fort som möjligt. Vägledning avseende handläggning av ekonomisk säkerhet bör finnas att tillgå senast samma dag som förändringar i lagstiftningen träder i kraft. En ökad samsyn och en enhetlig myndighetsutövning i landet är viktigt för att syftet med lagstiftningen ska uppnås. En tydlig och handgriplig tillsynsvägledning för Sveriges kommuner är därför en förutsättning för att arbetet med en ändamålsenlig avfallshantering ska bli verklighet.

NORRKÖPINGS KOMMUN
Kommunstyrelsen

Olle Vikmång
ordförande